

Ajankohtaiskatsaus

JÄKKI yhteistyöryhmän kokous I / 2026

Anna Häggman
yksikön johtaja, kiertotalous
ympäristöministeriö

Julkisten hankintojen ekologiset tavoitteet

- Hallitusohjelman kirjaukset kiertotaloushankintojen ja innovatiivisten hankintojen edistäminen sekä VM:n julkisten hankintojen Hankinta-Suomi ohjelman tahtotilat
- Vaikuttavimmille hankintakategorioille asetetaan kansalliset tavoitteet hiilijalanjäljen ja luontojalanjäljen vähentämiseksi sekä kiertotalouden edistämiseksi vuoteen 2035.
- Tavoitteet ovat kansallisia tavoitetasoja, eivät hankintayksiköitä sitovia tavoitteita.
- Toimeenpanon tueksi asiantuntijaryhmä (25.3) , ennakoivan markkinavuoropuhelu toimintamallin kehittäminen ja pilotointi, hankintoja koskevan tuote- ja sektorisääntelyn ja hyvien kriteerien luettelot
- Tavoiteaikataulu: Tavoitteet hyväksyttäisiin valtioneuvoston periaatepäätöksenä maaliskuussa 2026

Muita lyhyitä ajankohtaisia nostoja

- **UTU hyväksytty eduskunnassa (HE 160/2025 vp) ja tulee voimaan vuoden 2027 alusta**
 - VNA UTU-hakemuksen sisällöstä valmisteilla ja tulee lausunnoille ennen kesää
 - ohjeluonnos riskinarviointiin ja viranomaistoimintaan tapauskohtaisessa EEJ-menettelyssä (Rasteri) lausunnoilla 31.3.2026 saakka [Lausunto - Lausuntopalvelu](#)
 - **Muita EEJ asioita:** Inerttejä rakennus- ja purkujätteitä eli ns. aggregaatteja koskeva EEJ-valmistelu etenee JRC:ssä – maaliskuussa alustavasti viimeinen sidosryhmätapahtuma, kesäkuussa JRC:n tekninen raportti, tavoitteena EU:n EEJ-asetus vuonna 2027
- **Jäteverolain muutos** (VM päävastuussa) – Konsulttiselvitys edelleen käynnissä, valmistuu 3/2026. HE lausunnoille keväällä 2026.
 - Valmisteilla jäteverolain (kaatopaikkavero) suppea muutos – vaaralliseksi luokitellut jätteet, joille on hyötykäyttöpotentiaalia ja uusien nykylain perusteet täyttävien jätelajien lisääminen
- Jätelain muutos (ns. **SUP-kustannusvastuu**) hyväksyttiin viime vuoden lopulla (1402/2025)
 - Valtioneuvoston asetusten muutokset tulossa lausunnoille lähiaikoina
- SUP ja uudelleenkäyttö: Kertakäyttöisten annospakkausten green deal –sopimuksen [webinaari 24.3](#) ”pysyvä ja kunnianhimoinen käytön vähentäminen – millä uusilla toimenpiteillä saadaan lisää vaikuttavuutta?”

Hallitusohjelman kolmivaiheinen jätelain uudistaminen

- Jätelaki 2 tilannekatsaus, Johanna Routio
- Kiertotalouslain valmistelusta erillinen esitys

Jätelaki 2-hankkeen tilannepäivitys

- Jätelaki 2 –hanke tulossa lausunnoille maaliskuussa.
- Hankkeeseen vaikuttava hankintalain muutosesitys [HE 2/2026 vp](#) on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä.
 - Esityksen perusteluissa on todettu, että jätetoimialaa koskeva poikkeus sidosyksikön 10 % vähimmäisomistusvaatimuksesta säädetään osana jätelaki 2-hanketta.
- Lisäksi hankkeessa valmisteltavassa jätetoimialan ulosmyyntirajassa on huomioitava EUT:n 15.1.2026 antama ennakkoratkaisu [Asia C-692/23 15.1.2026 | EDILEX](#) jonka mukaan sidosyksikön ulosmyyntirajoja tarkasteltaessa ulosmyyntiin on laskettava sekä sidosyksikön oma ulosmyynti että sen konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden ulosmyynti.
 - Ratkaisulla on merkittävä vaikutus jätetoimialaan Suomessa, mutta myös useisiin muihin toimialoihin; vaikutukset kohdistuvat niin kunta-, hyvinvointialue- kuin valtio-omisteisiin yhtiöihin.
 - Ratkaisu sisältää useita vielä tulkinnanvaraisia kohtia. Ratkaisun vaikutusten analyysi ja koordinointi TEM:ssä.
 - Osa kunnan jäteyhtiöistä on ratkaisun johdosta menettänyt sidosyksikköasemansa omistajakuntiinsa.

• EU ajankohtaisia

- Uusista ehdotuksista
- Lyhyitä ajankohtaisia kansallisista täytäntöönpanotoimista
- PPWR täytäntöönpano, Tarja-Riitta Blauberg

EU:n viimeaikaista sekä tulevaa kiertotaloussääntelyä

Akkuasetus

**Ekosuunnittelu-
asetus (TEM)**
kestävien
tuotekriteerien
valmistelu

**Muovipelletti-
asetus**

**Korjausoi-
keusdirektiivi
(OM)**

**Kiertotaloussäädös
Q3/2026**
- tuottajavastuu, EEJ,
SER ja kriittiset
raaka-aineet

**Jätteen siirto-
asetus**

**SER-
direktiivin
muutos**

**Ajoneuvojen
kiertotalous-
asetus**
Alustava sopu

**Pakkaus- ja
pakkausjäte-
asetus**

**Jättedirektiivin
muutos**
(elintarvike,
tekstiilit)

CRMA (TEM)
Kriittisten raaka-
aineiden
kiertotalous-
asetus

**Vihreät
väittämät**
Ei etene
toistaiseksi

Lisäksi
mm. muovien
kiertotalouden
"talvipaketti",
ympäristöomnibus,
biotalousstrategia
ReSourceEU

Ympäristöomnibus kiertotalouden osalta

[Omnibus VIII](#) julkaistiin 10.12.2025 sisältäen muutosehdotuksia akkuasetukseen, jätepuitedirektiivin ja niihin asetuksiin ja direktiiveihin, jotka sisältävät tuottajavastuun valtuutetun edustajan nimeämistä koskevan vaatimuksen (akut, pakkaukset, SER, SUP ja jätepuitedirektiivi)

- Akkuasetusta koskevat ehdotukset luonteeltaan teknisiä (tuottajan määritelmä, erityistä huolta aiheuttavan aineen määritelmä, kevyen liikkumisvälineen akun irrotettavuus akkukenno->akkumoduuli, COM raportointia koskevan vaatimuksen lakkauttaminen).
- Jätepuitedirektiivi (tuottajan raportointi viranomaiselle kerran vuodessa, SCIP-rekisteröinnin lakkauttaminen, komission raportointivaatimusten yksinkertaistaminen)
- Toiseen jäsenvaltioon sijoittuneen etämyyjän velvollisuus nimetä valtuutettu edustaja siihen maahan mihin etämyyjänä myy tuotteitaan keskeytettäisiin 2035 alkuun asti. Kolmansiiin maihin sijoittuneilta etämyyjiltä voitaisiin edelleen edellyttää valtuutetun edustajan nimeämistä tai varmistamista muilla tavoin.

[U 12/2026 vp](#): Suomi suhtautuu pääosin myönteisesti ehdotuksiin. Valtuutetun edustajan nimeämistä koskevilla muutoksilla ei saa kuitenkaan heikentää etämyyntiin liittyvää tuottajavastuun valvontaa.

- Ehdotuksia käsitellään neuvoston Antici Group for Simplification -ryhmässä.
- Parlamentin käsittelyistä ei ole vielä tietoa, raportööri ilmeisesti Radan Kanev (EPP)

Muovien kiertotalouden ns. talvipaketti

- Tiedonanto Euroopan kiertotalouteen siirtymisen vauhdittaminen: muovin kiertotalouden pilotti 23.12.2025 (COM (2025) 805 final)
- Tavoitteet:
 - 1) Muovinkierrätyksen markkinoiden pirstaloitumisen vähentäminen 2) Tasapuolisten toimintaedellytysten luominen muovimarkkinoille 3) Investointien ja innovaatioiden tukeminen poikkileikkaavilla horisontaalisilla toimilla.
- Sisällöstä:
 - Muovin jätteeksi luokittelun päättymistä (EEJ) koskeva komission täytäntöönpanoasetuksen luonnos julkisessa kuulemisessa 26.1.2026 saakka – erilainen lähestymistapa kuin Suomen mekaanisesti kierrätetyn muovin EEJ-säädöksessä, YM vastaus
 - Komission kierrätysmuoviosuutta koskeva täytäntöönpanosäädös PET-juomapulloille SUP-direktiivin nojalla – hyväksytty SUP-TAC kokouksessa 6.2.2026
 - Komission julkinen kuuleminen SUP-direktiivin uudistamisesta käynnissä 17.3.2026 asti
 - Elintarvikekontaktimateriaaleja, erityisesti kierrätysmuoveja koskevan asetuksen uudistaminen
 - Horisontaaliset toimet (yhteistyö, kiertotalouskeskittymät/hubit, tullikoodit, tuontivalvonta, mahdolliset suojatoimet)
- **Jatkokäsittelystä - E-kirje lähdessä eduskuntaan**

EU:n viimeaikaista sekä tulevaa kiertotaloussääntelyä

Akkuasetus

**Ekosuunnittelu-
asetus (TEM)**
kestävien
tuotekriteerien
valmistelu

**Muovipelletti-
asetus**

**Korjausoi-
keusdirektiivi
(OM)**

**Kiertotaloussäädös
Q3/2026**
- tuottajavastuu, EEJ,
SER ja kriittiset
raaka-aineet

**Jätteen-
siirto-
asetus**

**SER-
direktiivin
muutos**

**Ajoneuvojen
kiertotalous-
asetus**
Alustava sopu

**Pakkaus- ja
pakkausjäte-
asetus**

CRMA (TEM)
Kriittisten raaka-
aineiden
kiertotalous-
asetus

**Jättedirektiivin
muutos**
(elintarvike,
tekstiilit)

**Vihreät
väittämät**
Ei etene
toistaiseksi

Lisäksi
mm. muovien
kiertotalouden
"talvipaketti",
ympäristöomnibus,
biotalousstrategia
ReSourceEU

Lyhyitä ajankohtaisia kansallisista täytäntöönpanotoimista

- EU:n akkuasetuksen, SER-direktiivin muutoksen ja jätteen siirtoasetuksen täytäntöönpanoa koskeva hallituksen esitys [HE 4/2026 vp](#) on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä.
 - Täytäntöönpanoon liittyvät ehdotukset muutoksista valtioneuvoston asetukseen sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta ja romuajoneuvoista sekä paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen kumoamisesta lähtivät lausuntokierrokselle 12/2025.
 - Lakien ja asetusten muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2026, pois lukien JSA muutokset 21.5.2026.
- Jättedirektiivin muutoksen täytäntöönpano
 - Elintarvikeosa: tavoitteena osaksi KTL valmistelun ensimmäistä osaa (HE syksy 2026)
 - Tekstiilit: tavoitteena syksy 2027, lisäinfoa: [Tekstiilin tuottajavastuu – miten lainsäädäntö etenee -webinaari 3.3. 13-15](#)
- Ajoneuvojen kiertotalousasetus
 - Muodollinen hyväksyntä ja voimaantulo arviolta Q2/2026.
 - Alettaisiin soveltaa pääsääntöisesti kahden vuoden kuluttua voimaantulosta.
 - Täytäntöönpanon suunnittelu alkamassa.

PPWR täytäntöönpanon 1. vaihe

- HE-luonnos **lähdössä lausunnoille**, tarkoitettu tulemaan voimaan 12.8.2026
 - VNA pakkauksista ja pakkausjätteistä muutetaan vastaavasti
- Poistetaan PPWR:n kanssa päällekkäinen sääntely, lisätään informatiiviset viittaukset
- Säädetään **valvovista viranomaisista**
 - uutena: PFAS-aineiden valvonta, uudelleenkäyttötavoitteiden valvonta, kierrätetyn pitoisuuden valvonta, noutoruoka- ja –juoma-alan uudelleentäyttövelvollisuuden ja uudelleenkäyttötarjontavelvollisuuden valvonta, verkkoalustojen tarjoajan velvollisuuden tarkistaa tuottajan rekisteröitymisen valvonta
- Kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle **oikeus periä maksu** valvonnasta
- Tuottajayhteisölle ja juomapakkausten palautusjärjestelmälle velvollisuus **rahoittaa jätteen synnyn vähentämistä ja ehkäisemistä koskevia toimia**
- Pakkausten tuottajayhteisön asetettava **vakuus**

PPWR täytäntöönpanon 2. vaihe

- Säädetään mahdollisuuden mukaan yhdessä kiertotalouslain tai muiden JL:n muutosten kanssa ja PPWR:n vaatimusten siirtymäaikojen mukaisesti
- Seuraamukset (sakko)
- Toimet jätteen määrän vähentämisen- ja kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi
- Tarpeellinen täydentävä sääntely, esim. uudelleenkäyttöjärjestelmät ja -tavoitteiden raportointi, jäteastioiden merkitseminen (osana kunnan ja LVV:n toimivaltuuksien tarkastelua)
- Arvioidaan mahdollisten kansallisten poikkeusten ja PPWR:n tavoitteita pidemmälle menevien tavoitteiden tarkoituksenmukaisuus
- Biojätteiden kanssa yhdessä kerättäviä biohajoavia ja kompostoituvia [pakkauksia] koskevat velvoitteet

PPWR toimeenpano: muut ohjauskeinot, suunnitelmat ja ohjelmat

- Valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan erillinen luku pakkauksista huolehtimisesta ja pakkausjätehuollosta
- Valtakunnalliseen jätteen synnyn ehkäisemistä koskevaan ohjelmaan erillinen luku pakkausten, pakkausjätteen ja roskaantumisen ehkäisemisestä
 - 2026 selvitys pakkausjätteen synnyn ehkäisyn potentiaaleista ja tarvittavista ohjauskeinoista
- Arvioidaan muovikassi –green dealin jatkamisen edellytykset
- Arvioidaan muut toimet, joita PPWR edellyttää / mahdollistaa
 - Uudelleenkäyttöjärjestelmien kannustaminen, innovatiivisten pakkausten keräysinfran parantaminen, ravintoloiden kannustaminen hanaveden tarjoamiseen, kierrätettävien pakkausten polttamisen kieltäminen, mahdollisuus varmistaa erilliskerättävän pakkausjätteen lajittelu ennen loppukäsittelyä, kannustettava kierrätetyn pakkausjätteen käyttöön pakkauksissa ja muissa tuotteissa

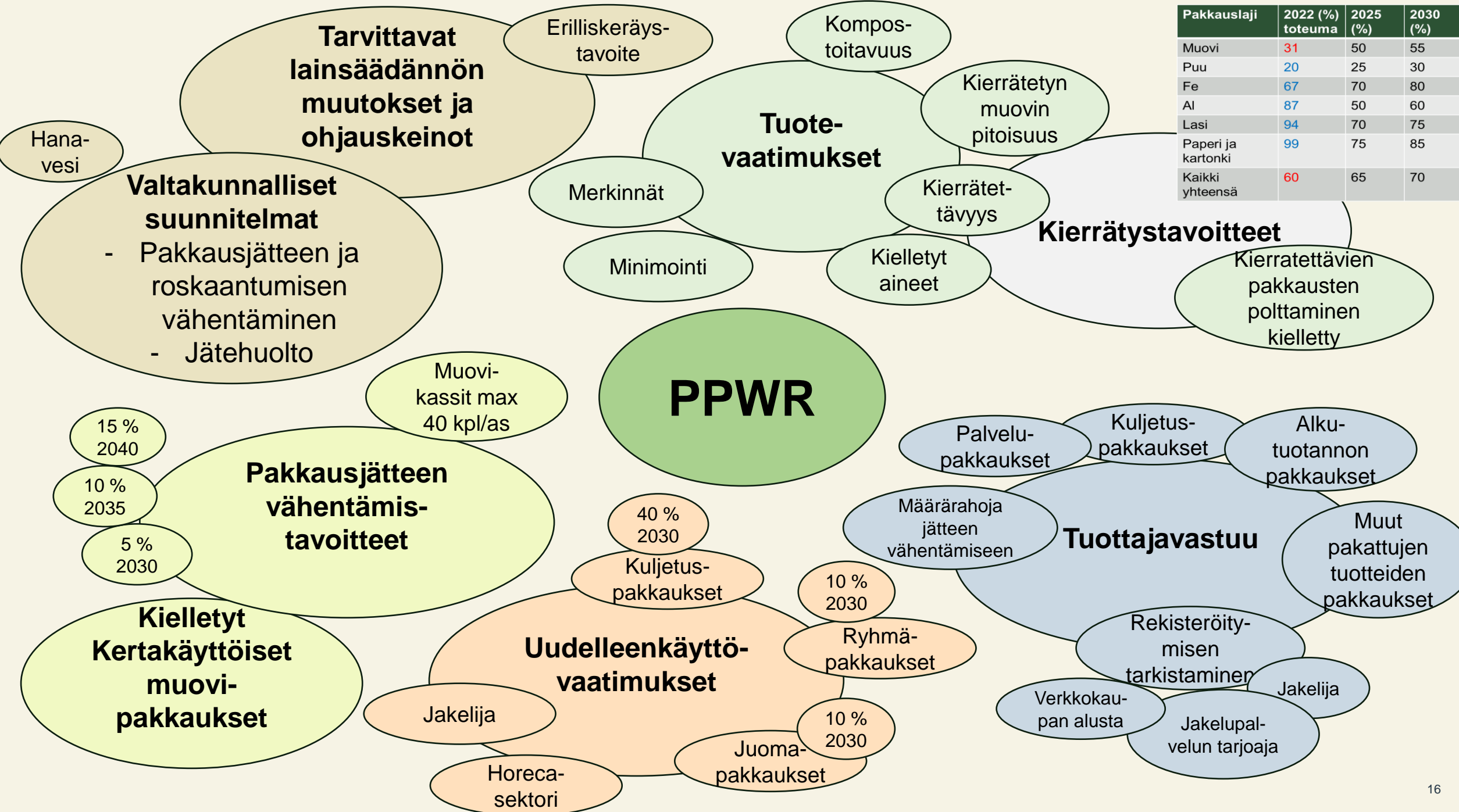
Komission täytäntöönpanosäädökset

- KOM delegoitu päätös **lavahuppuja ja sidontanauhoja** koskevasta poikkeuksesta PPWR 29(2) ja 29(3) artiklan kuljetuspakkausten uudelleenkäyttövaatimuksista (25.2.2026)
 - [Packaging and Packaging Waste – exemptions from the reuse obligations for plastic wrappings and straps \(delegated act\)](#)
- SUPD **kierrätetyn pitoisuuden** laskentamenetelmä (PET pullojen osalta) hyväksytty jäsenvaltioiden JäteTAC-komiteassa
 - PPWR:n nojalla vastaava kaikkia muovipakkauksia koskeva 31.12.2026 mennessä
- Pakkausten **merkintöjä** koskeva JRC:n esiselvitys valmistunut
 - <https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/knowledge/jrc-technical-proposal-eu-harmonised-waste-sorting-labels-under-packaging-and-packaging-waste-regulation>
- **Raportointia ja rekisteröintiä** koskeva täytäntöönpanoasetus (määräaika 12.2.2026)
 - Have your say maaliskuun lopussa, äänestys Jäte TAC:ssa huhtikuussa
 - KOM Notice ja Q&A odotetaan yhä ilmestyviksi lähiaikoina
 - **Biopohjaisten** muovipakkausten uudelleenarviointi (12.2.2028) JRC selvitys käynnistynyt
- **PFAS-aineiden** määrittämisestä tulossa KOM ohjeistus (Notice –dokumenttiin)

Pakkauslaji	2022 (%) toteuma	2025 (%)	2030 (%)
Muovi	31	50	55
Puu	20	25	30
Fe	67	70	80
Al	87	50	60
Lasi	94	70	75
Paperi ja kartonki	99	75	85
Kaikki yhteensä	60	65	70

PPWR

Kiitos!

Anna Häggman

anna.haggman@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

